

Domáci glasovi

Stev. 121

Lienz, sobota 22. junija 1946.

Leto 2.

NEVARNOST "EKSPLOZIJE"

Britanski vladni list "Daily Herald" je smatral kot potrebno, da brezobzirno opozori - britansko javnost na izredno resnost svetovnega položaja. V nekem uvodnem članku, ki nosi naslov "Vojna ali mir", pravi:

"V mnogih državah špekulirajo na t r e t j o s v e t o v n o v o j n o. To ni morda prazno govoričenje. Vsak pošten človek mora priznati, da je spopad neizbežen, če velesile ne bodo v zadnji uri pokazale modrost in strpljivost pri razburljivih posvetovanjih. D zdaj so znaki za resen razvoj stvari le psihološke narave.

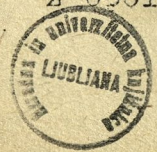
V Rusiji se zelo jezijo zaradi britanskih in ameriških namer. Na drugi strani pa vlada v Vel. Britaniji in Ameriki prav tako velika jeza zaradi ruskih načrtov. Se nekaj let razvoja v sedanjem tempu in medsebojna sumničenja bodo povzročila e k s p l o z i j o. Ta eksplozija pa bi ves svet opustošila. Najhujše pri vsej zadevi pa je, da si večina državljanov v vseh državah niti malo ne želi te "bodoče vojne". Tudi ne verjamemo, da bi voditelji katere koli države nameravali kak napad. Dejstvo je, da narodi hrepenijo živeti v medsebojnem miru. Po dveh vojnah lahko upamo, da želja po miru prevladuje pri vsem mišljenju in ravnanju ljudi, ki se hočejo predvsem pobotati med seboj, da vsak preudari stališče bližnjega in se bori proti ljubosumnosti in dvomom.

Kako pa je v resnici? Ljubosumnost, dvom in jeza že spet skušajo zatreči dobre strani človeštva. Molotov je pred kratkim dal izjavo, ki kaže, da se ruska vlada zelo - nekateri bi celo rekli bedasto - jezi na zapadne demokracije. Veliko Britanijo in Združene države smatra kot dva naroda, ki sta sklenila "zagospodariti" nad Sovjetsko zvezo.

Vsi, ki žive v Angliji vedo, kako neutemeljen je Molotovljev strah. Vemo tudi, da moremo tudi zelo energično odgovoriti; celo učinkovito, in da moremo z lahkoto ovreči obtožbe, ki jih je Molotov navedel. Toda komaj verjetno je, da bi z ozirom na sedanji razvoj položaja celo uničujoči odgovor iz Londona ali iz Washingtona mogel pripraviti Molotova do tega, da bi preklical svojo trditev. V resnici bi tak odgovor le še povečal neizmerno globino, ki obstaja med Sovjetsko zvezo in zapadnimi demokracijami."

"Daily Herald" nadaljuje: "Poiščimo rajši pozitivno in medsebojno gradeče stališče za sodelovanje, ki mora biti zagotovljeno, če hočemo ustaviti priganjanje v tretjo svetovno vojno. Če že iščemo tako skupno izhodno točko, tedaj ne smemo zapravljati dosti časa.

Pred svojimi očmi imamo delavno področje, na katerem morejo in morajo velesile sodelovati, ako naj se svet reši bede. Medtem, ko se pričakamo zaradi politike, grozita obširnim delom zemlje lakota in pomanjkanje. Medtem ko se prepirami zaradi takozvane vojaške varnosti, se ne stori ničesar pozitivnega za varnost svetovnega gospodarstva, ki bi - ko bo enkrat dosežena - vrgla med staro šaro vse manevriranje z oporišči in interesnimi področji."

DEMON Z ZELENIH TURBANOM

Kdo je ta srednjeveliki vitki mož s slavno rdečo brado in strupeno zelenim turbanom, že dolga leta poznani obiskovalec evropskih vladnih osebnosti? Ali je fanatik, izboren vohun, pravi ljudski voditelj ali demagog velikega kova? Ali je Haj Amin El Husseini, jeruzalemski Veliki mufti, res najnevarnejši sovražnik Velike Britanije, on, ki je še pred komaj dve leti bil Hitlerjev gost in se je z njim izčrpno razgovarjal, kako bi "torpedirala" britanski imperij? Ali pa je dejansko res on duševni oče uničevalne politike narodnega socializma proti židovstvu? Najboljši odgovor najdemo v izčrpnem članku uglednega švicarskega tednika "Die Weltwoche", ki natančno oriše politični obraz tega demona z zelenim turbanom:

DEDNI SOVRAŽNIK ANGLIJE V PALESTINI. Najprej nekaj dejstev: Leta 1920 obsodi britansko sodišče v Palestini mladega arabskega nacionalističnega voditelja Haj Amina - zaradi organiziranja napadov na Jude - na 10 let ječe. S pomočjo prijateljev Haj Amin še na poti v ječo uide, preoblečen v žensko, v Damask. Pozneje je pomiloščen, se vrne v Jeruzalem in postane tu Veliki mufti in s tem verski poglavar vseh arabskih plemen.

Kljub širokogrudni pomilostitvi pa prične Haj Amin takoj z nemško pomočjo spletkariti proti Angliji. Tesno sodeluje z najpretkanejšo nemško vohunko na Bližnjem Vzhodu Paulo Koch, in prejema za svoje delo bedne denarce od Nemcev. Njegov neomejeni boj ni le naperjen proti Angliji, marveč tudi proti Judom, katerih izgon iz Palestine je njegov najvišji cilj. Med drugo svetovno vojno organizira Haj Amin upor v Iraku, ki bi za Anglijo postal zelo nevaren; ko pa to spodleti, mora Veliki mufti zapustiti deželo.

Nekaj dni pozneje sprejme Mussolini strogo zaščitenega sovražnika Anglije. Kmalu nato poziva Veliki mufti po barijskem radiu vse Mohamedance, naj se priključijo boju Osi proti zaveznikom...

"POBIJTE JUDE...." Toda načrti in delo nekega Mussolinija so svetovnemu zarotniku Haj Aminu vse premalo. Adolf Hitler se mu zazdi pravo orodje, da uresniči svoje uničevalne načrte proti Judom. V Berlinu mu priredijo uraden sprejem. Kmalu se pojavi v svetovnem časopisju slika, ki kaže Haj Amina v prisrčnem razgovoru s Hitlerjem, iz Berlina pričnejo mobilizirati vse arabske nezadovoljneže na svetu. K razgovoru pritegnejo Himmlerja in uspeh je ustanovitev "mohamedanskih SS oddelkov", ki so si pozneje s svojimi grozodejstvi pridobili tako strašno slavo.

Po berlinskem radiu pa kliče agitator z zelenim turbanom svojim vernikom: "Nemčija je edina država, ki ni nikdar napadla interesov islama. Pobjite Jude, kjerkoli jih najdete! To je dopadljivo Bogu, zgodovini in veri!"

MUFTI JE OBISKAL AUSCHWITZ? Zdi se, da so izjave bivšega stotnika SS Wisliczeny-a zelo obremenilne za muftijevo delovanje v Nemčiji. Pri zaslišanju v Nurenbergu je Wisliczeny označil Velikega muftija kot glavnega povzročitelja iztrebljenja evropskih Judov.

"Po mojem mnenju je Veliki mufti igral odločilno vlogo pri odločitvi nemške vlade, da uniči evropske Jude. To iztrebljenje je predlagal predvsem Hitlerju, Ribbentropu in Himmlerju, kajti smatral je to dejanje kot najlažjo rešitev palestinskega vprašanja."

Se bolj senzacionalne pa so izjave tega stotnika glede rdeče-

bradega vojnega zločinca ter njegovih odnošajev do nadpodročnika SS Adolfa Eichmanna. Ta mož je bil odgovoren za ureditev taborišč v Auschwitz-u, Majdaneku in Treblinkih ter je kljub temu, da ni bil judovskega porekla, perfektno govoril hebrejski in jidiški jezik. Eichmanna je Veliki mufti stalno preganjal, naj pospeši uničevalne ukrepe. Stotnik Wisliczeny pravi, da je tudi slišal, da je Veliki mufti v spremstvu Eichmanna obiskal plinske sobe v Auschwitzu. Vojnega zločinca Eichmanna zavezniške oblasti do danes še niso ujela, vendar bi lahko kaj ukrenile zoper Haj Amina, ki se je vendar do pred svojim begom več mesecev nahajal v Franciji. Bili so razni vzroki, da se to ni zgodilo...

"PRIJATELJ FRANCOSKEGA NARODA..." Po porazu Nemčije so francoske oblasti prepeljale Haj Amina kot vojnega zločinca v Francijo. Zaradi grozodejstev mohamedanskih SS-ovcev v Bosni je bil vendar na listi jugoslovanskih vojnih zločincev. Nekega dne pa so Jugoslovani preklicali svojo listo in objavili novo, na kateri se poleg drugih tudi ni več nahajalo ime Velikega muftija...

Kaj se je zgodilo? V vsej tišini je Sovjetska zveza v februarju 1946 sklenila tajno pogodbo s Sirijo in Libanonom, razen tega je sovjetski poslanik v Egiptu imel uspešne razgovore z znanimi arabskimi voditelji, in tako je Sovjetska zveza napravila prvi korak, da se udeleži velike igre na Bližnjem vzhodu. Veliki mufti pa je kot verski in politični voditelj Arabcev važna karta, da, nekateri krogi celo pravijo, da je on mož, od katerega je odvisen mir na Bližnjem Vzhodu.

In tako se je zdelo Belgradu primerno, da pusti pri miru moža z zelenim turbanom. Na ta način je Veliki mufti živel v izgnanstvu v Franciji pod policijskim nadzorstvom, kar je Francija nameravala ga izročiti Veliki Britaniji. Živel pa je v razkošni vili pri Parizu z lastnim dvorom in svetovalci kakor vladar. Iz vseh držav so prihajali k njemu arabski voditelji, imel je važno besedo tudi pri odločitvah v francoskem kolonialnem imperiju. Francoski zunanji minister Bidault pa ga je označil kot "nesrečnega gospoda El Huseina, ki uživa do svojega povratka v domovino gostoljubnost svojega naroda"... V Franciji so gledali na to, da vzdržujejo z vplivnim Velikim muftijem kar najbolj prijateljske stike.

NOVE INTRIGE. Reakcija arabskega sveta pa ni izostala. Mohamedanci so znali biti hvaležni francoski vladi, in prav tako vplivni maroški sultan je Bidaultu lastnoročno pisal zahvalo za "velikodušno gesto". Haj Amin, mojster v intrigah, pa je zahteval vedno več in končno priporočal celo popolno izpraznitev severne Afrike, češ, to bo prineslo Franciji le prednosti. Bidault je seveda odklonil. Načrt o izročitvi tega moža Vel. Britaniji so počasi pozabljali. In to zadržanje ni ostalo brez učinka na njegovo "zastražitev". Stari lisjak Haj Amin je to izrabil in bo verjetno kaj kmalu spet pričel s svojim sovražstva polnim spletkarjenjem za kulisami arabskega sveta.

Vsekakor pa svet čaka na nova dejanja demona z zelenim turbanom, ki se hvali, da je naslednik preroka. Če pa bo rdečebrodi intrigant in ljudski hujskač za vedno ušel pravičnosti, to bo pokazala bodočnost. Dejstvo je, da se za njegovo naklonjenost trudijo tako Francozi kot Angleži in - Rusi. Bojijo se ga in vendar prijatelj poslaničkov in ministrov. Je najnevarnejši sovražnik Anglije - toda tako nevaren, - da mu mora Bevin priznati, da gleda samo na to, kako bi se čim hitreje spet z njim pobotal.

Kot je znano, Veliki mufti ni več v Franciji, marveč je pobegnul in je danes gost egiptovskega kralja.

NA SVETU SE NI MIRU. Tednik ameriške katoliške akcije "Pur Sunday Visiter", ki izhaja v Huntingtonu objavlja v svoji številki z dne 31. marca članek kjer pravi: "Kardinal Samuel Stritch, nadškof v Chicagu in predsednik škofovskega odbora za pomoč in obnovo, je prejel od slovenskih katoliških dijakov pismo, v katerem mu pojasnjujejo, kako so ušli klanju v Sloveniji in kako sedaj žive kot begunci v Avstriji in Italiji brez najnujnejših sredstev za življenje. V pismu pravi ameriškim katoličanom, da so Slovenci eden najmanjših narodov v katoliškem svetu. Kdor tedaj nam pomaga, prav gotovo pomaga tako, kakor da bi pomagal "najmanjšemu med nami, torej Jezusu Kristusu samemu".

ODBOR PROTIBOLŠEVIŠKEGA BLOKA NARODOV. Kakor javlja iz Dunaja obveščevalna služba avstrijske komunistične stranke, je bil v zadnjih dneh v Celovcu na različnih krajih objavljen proglas v ruskem in nemškem jeziku na vse politične emigrante vseh narodnosti, v katerem se pozivajo na odpor proti repatriiranju. S tem proglasom je prvič stopil v javnost do sedaj tajni "odbor protiboljševiškega bloka narodov", ki obsega vse narodnosti. ("Salzburger Nachrichten" od 17.VI.1946.)

VLADA JOZNOAFRIŠKE ZVEZE bo pozdravila vsako priseljevanje. To, kar bi Južna Afrika rada videla, je ne le 2 milijona, marveč 10 milijonov belih prebivalcev. Tako je izjavil notranji minister Južne Afrike F.C.Clarkson. - Avstralski min.predsednik pa je dejal, da mora letno se priseliti v Avstralijo najmanj 70.000 ljudi, da bodo lahko popolnoma izkoristili naravna bogastva Avstralije.

112 DUHOVNIKOV POGREŠANIH. Od 370 duhovnikov in redovnikov, ki so pred vojno delovali v škofiji Ermsa v Vzhodni Prusiji, ki je sedaj pod rusko okupacijo, jih je 53 umrlo, 112 pa je pogrešanih.

Tako je izjavil škof Keller iz Königsberga, ki začasno stoluje v Halle. Od ostalih 115 jih 85 še deluje v škofiji, ostali pa so nahajajo kot begunci v zapadni Nemčiji in Danski. Škof je mnenja, da so bili pogrešani duhovniki odpeljani na prisilno delo v Sibirijo ali kam drugam. ("The Universe" od 17.V.1946.)

"DOBRI TIROLCI!" Tirolsko ljudstvo je na glasu kot dobro, verno in pošteno. Vendar pa tudi med te dobre ljudi počasi pronicata pokvarjenost. Po tirolskih cerkvah imajo "Apostolat dobrega tiska", verske liste in brošure kar prosto razstavijo, napišejo nanje ceno, postreže si pa vsak sam in vrže denar v zato pripravljeno skrinjico. Pod Hitlerjem tega apostolata seveda niso imeli, ker je nacizem verski tisk zatrl. Ko so zdaj po vojski z novo vneto začeli na že udomačeni način širiti dober tisk, so presenečeni spoznali, da tirolsko ljudstvo ni več tako, kot je bilo. Tako se je na omarici za dober tisk v Lienzu te dni pojavil velik napis: "Kaj naj to pomeni? Samo od 1. junija dalje manjka v skrinjici 43 šilingov, t.j. četrtina vsega izkupička." Nacizem je tudi med dobrimi Tirolci pustil posledice, pa tudi komunizem je začel med njimi svoje razdiralno delo.

PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELESA V LIENŠKEM TABORIŠČU. Na Telovo so imeli v lienskem taborišču veličastno procesijo Sv. Rešnje Telo je nosil papeški delegat g.msgr. dr.Jože Jagodic. Od Unrine taboriščne uprave so se procesije udeležili g. ravnatelj Group Capt. Ryder Young, g.Princ.Welf off. Wzyk Paul in gđc. Kathrinka van Shayk, za njimi pa ves taboriščni odbor z dr. Meršolom na čelu. Procesije so se nadalje udeležili vsi Slovenci razen onih, ki so ostali doma za varuhe. Med njimi je bila tudi močna skupina Hrvatov, ki je med procesijo tudi pela lepe hrvaške cerkvene pesmi.